

USAs militære globalisering

Taler

Arild Linneberg

Dato

13 oktober 2001

Sted

Oslo

Omstendigheter

Globaliseringskonferansen

- 1 Jeg vil ikke begynne med å si at jeg er "for fred". Bush, Blair, Jagland og Bondevik ville sikkert si det samme. Hitler sa det, før Tyskland gikk inn i Tsjekkoslovakia og Polen. "Tyskerne er det mest fredselskende landet i verden", sa han. Presidentens menn sa det, da USA bomba Vietnams fattige folk med
- 5 napalm og kjempiske våpen i sitt korstog mot "det ondes imperium". Ifølge en Wall Street Report fra 1997 er en halv million vietnamiske barn i dag ramma av kreft og alvorlige misdannelser som følge av det.

- Og nå sier de det igjen. De er "for fred". Og sivile tap skal unngås så mye som
- 10 mulig. Vi veit hva det betyr. Mellom en halv og en og en halv million døde barn i Irak, tallene varierer, som følge av krigen og sanksjonene der. Da USAs forrige utenriksminister, Madeleine Albright, blei konfrontert med tallene, svarte hun at det var beklagelig, men nødvendig.

- 15 Ettersom dette er å være "for fred", er ikke jeg for fred. Sier vi derimot at vi er imot krig, får vi imidlertid slike folk imot oss. For da er vi imot dem og det de gjør, imot de krigene de har ført de siste ti åra, siden Golf-krigen, som fortsatt pågår - ti år etter at "målet" blei nådd, å få Irak ut av Kuwait, bomber de fortsatt, slik de i 1999 også bomba Serbia.

20

To grunner til å være imot krigene:

1. Bombinga rammer sivile. Allerede etter få dager av bombekrigen mot Serbia, kunne Ljubisa Rajic melde i Dagbladet at over 60 % av målene var sivile. Etter
- 25 78 døgn kunne status gjøres opp: 95 % av tapene var sivile (jfr. Ljubisa Rajic Dagbok fra Beograd, Pax 2000). Barnehager, skoler, universitet, sjukehus, gamlehjem, boligkvarterer, hele den sivile infrastrukturen var ødelagt,

30 kommunikasjonene lagt brakk og jorda forgifta - de langvarige virkningene er uoverskuelige og ukjente og kommer neppe noen gang til å bli dokumentert av noen.

35 2. Hva blir oppnådd? Det er viktig å diskutere nå, når de sier de har nye mål med de nye krigene. Hva oppnådde de med de katastrofale ødeleggelsene i Serbia? I Kosovo var det uttalte målet visstnok å bevare et multietnisk samfunn. Resultat: nesten hele den ikke-albanske befolkninga er fordrevi fra hjemmene sine, mellom 200 000 og 300 000 mennesker har fått husene sine plyndra og brent. Anarki hersker: NATO har hjulpet til med å innsette et styre med åpenbare
40 forbindelser til mafiaen, om vi skal tro autoritative kilder som Ljubisa Rajic, en av lederne for opposisjonen mot Milosevic.

Hva vil de oppnå denne gangen - i forhold til hva de sier de vil oppnå: ta bin Laden, som visstnok har forgreininger i 50-60 land?

45

Bare én ting er sikker, et resultat soleklart av den nye krigen: flere nye kriger og destabilisering i nye regioner.

50 Så kan vi spørre oss hva som er vitsen med det. Bortsett fra enorm profitt for den amerikanske (og europeiske) rustningsindustrien?

Skal vi forstå den nye krigen, må vi gå til NATOs nye strategikonsept, som blei vedtatt den 24. April 1999, én måned etter bombestart i krigen mot Serbia - som
55 jo var i strid ikke bare med folkeretten og uten FN-mandat, men også et brudd på NATOs formål, slik de inntil da var formulert i Atlanterhavspakten! For øvrig var aksjonen i strid med Norges grunnlov § 25 - i alle fall slik den blei tolka i Stortingsproposisjon nr.20 i 1951: "Bestemmelsen synes å inneholde et absolutt forbud mot at den norske krigsmakt eller deler av denne blir stillet
60 under utenlandsk kommando". Unntatt herfra er bare situasjoner, der landet er trua av en ytre fiende. I 1981 sa Norge nei til å delta i NATO-øvelsen "Ocean Venture 81" utafor kysten av Sør-Afrika, begrunnelsen var at en utvidelse av NATOs ansvarsområde ville være i strid med alliansens traktat og derfor ikke kunne godtas. Men i 1999 godtar regjeringa Bondevik å delta i en angrepskrig i
65 strid med alle disse prinsippene.

Da vi i Nei til nye Nato påpekte konsekvensene av det nye strategikonseptet i 1999, blei det benekta på høyeste hold i forsvarsdepartementet at vi skulle ha
70 rett. Nei, Nato skulle da ikke gå til flere aksjoner "out of area". Aller minst i fjerne farvann. Det vi sa om "ikke-artikkel-fem-krise-respons-operasjoner" var slett ikke riktig* Nye kriger i nær framtid var det overhode ikke snakk om i Nato-regi.

75 Jeg nøyer meg med å konstatere fakta: Natos nye strategikonsept har ført Nato - og Norge - ut i to kriger på under tre år.

80 Og nå lover Bush og Blair - og snart sikkert Bondevik - langvarig krig av et nytt slag. En krig med en ny strategi.

Denne nye strategien finnes i Natos nye strategikonsept.

85 La meg derfor skuffe dere alle med å si at den nye krigen ikke er et resultat av eller en reaksjon på terrorangrepet mot WTC og Pentagon. I alle fall ikke bare, langt fra bare det. Den nye krigen har vært forberedt lenge: den er Natos nye offensive angrepsstrategi.

90 Det er forunderlig at ingen i den nåværende situasjonen viser til Natos nye strategikonsept. Det vises til artikkel fem i Atlanterhavspakten som begrunnelse for å gå til militær aksjon mot Afghanistan. Men det er ikke Atlanterhavspaktens fjorten små artikler på to små sider som nå styrer Natos
95 militære strategi, det er Natos nye strategikonsept, som er et omfattende dokument på 35 sider med 65 paragrafer. I § 65 heter det at det nye konseptet nå styrer "alliansens sikkerhets- og forsvarspolitik, dens syn på operasjoner, dens konvensjonelle og kjernefysiske styrkedisponering, og dens kollektive forsvarsordninger" (s. 45). Gjennom flere paragrafer skisseres det som kalles
100 "ikke-artikkel-fem-krise-respons-operasjoner" og som dreier seg om en ny type militære "svar" på nye typer kriser, forårsaka av "terrorisme, sabotasje, organisert kriminalitet og avbrytelser i flyten av vitale ressurser" (s. 25).

105 Med andre ord er det en åpenbar "ikke-artikkel-fem"-situasjon som nå

foreligger. Og det er en ikke-artikkel-fem-krise-respons-operasjon som nå er satt igang - slik konseptet sier at slike kan igangsettes: uten FN-mandat, ut fra Natos egne geostrategiske overveielser over sikkerhetsrisiki.

110

Ikke-artikkel-fem-operasjoner vil kunne bli like omfattende som en storstilt tradisjonell forsvarskrig, heter det i konseptet, som gir føringer for en slik postmoderne krigføring gjennom 13 paragrafer (§§ 51 - 64). Det legges særlig vekt på den globaliserte logistikk som kreves for den nye typen krig med
115 "framskutt anvendelse av styrker når og hvor det måtte være nødvendig" (s. 37) og "fjernt fra hjemlig farvann". Aksjonen mot Afganistan er med andre ord av den typen operasjoner som her er forutsett: "Å iverksette og opprettholde operasjoner utenfor de alliertes territorium, der det kan være liten eller ingen støtte fra vertsnasjoner, vil by på spesielle logistikk-utfordringer" (s. 42).

120

I 1968 uttalte USAs daværende forsvarsminister Robert McNamara at "de strategiske målene for USAs verdenspolitikk er verdensomspennende økonomisk, militært og politisk herredømme".

125

Disse strategiske målene er det som nå er formalisert som et faktum i og med Natos nye globale militære strategi.

130 La meg derfor få slutte med et fromt ønske. Måtte Gud bevare oss for dem - våre egne sivile og servile myndigheter inkludert - som nå sier Gud bevare oss, og som går til krig i Guds navn. Like blasfemisk som da Pentagon i 1982 døpte sin mest avanserte atomubåt og mest morderiske våpen Corpus Christi - Kristi legeme.

135

Vi er mange som imot de krigene de har ført, nå igjen fører og på ny vil komme til å føre. Og bare ved å være imot krigen kan vi være for freden.

Jeg slutter med et dikt av Bertolt Brecht fra 1950 etter et dikt av Pabol Neruda.

140 Tittelen er "Fredssang":

Fred over alle på jorden.
Fred over arbeidet vårt.
Måtte det alltid ernære

dem som arbeider hårdt.

Fred over alle i landet.

Fred over oss i vår by.

150 Måtte den alltid gi hus til
dem som gir andre ly.

Fred over oss her i hjemmet.

Fred over naboen vår.

155 Måtte en fredelig nabo
være i fred hvor han går.

Fred over Krasnaja-plassen

og Lincolns monument

160 og Brandenburger-porten
og fanen som der er tent.

Fred over barn i Korea

og arbeidsfolket i Ruhr.

165 Fred over New Yorks sjåfører
og kulier i Singapore.

Fred over nordiske bønder

Og bønder på Trinidad.

170 Fred over gode og lærde
i Oxford og Leningrad.

Fred over barnet i vuggen

og over den som skal dø.

175 Måtte vår jord bli oss vennlig
og gi oss det daglige brød.

Kilde

<http://home.online.no/ivajo/nato/>

180

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/usas-militaere-globalisering>